

Kamer der Volksvertegenwoordigers

ZITTING 1960-1961.

22 DECEMBER 1960.

WETSONTWERP

houdende vaststelling van het contingent
van het leger voor het jaar 1961.

VERSLAG

NAMENS DE COMMISSIE VOOR DE
LANDSVERDEDIGING (1), UITGEBRACHT

DOOR DE HEER VERBOVEN.

DAMES EN HEREN,

Uw Commissie heeft tijdens haar vergadering van 13 december 1960 beraadslaagd over het wetsontwerp houdende vaststelling van het contingent van het leger voor het jaar 1961.

Uiteenzetting van de Minister.

De legersterkte wordt voor het jaar 1961 vastgesteld op ten hoogste 122.786 man, wat een beperking van de militaire inspanning betekent en deze meer in overeenstemming brengt met de middelen waarover België beschikt.

Er zal geen beroep worden gedaan op het speciale contingent. Dit betekent dat een groter aantal jongelieden van dienstplicht zullen worden vrijgelaten, en met name

(1) Samenstelling van de Commissie :

Voorzitter : de heer Brasseur.

A. — Leden : Mevr. de Moor-Van Sina, de heren Devriendt, Dexters, Gendebien, Jaminet, Lefèvre Th., Mertens, Servais, Tanghe, Van Royen, Verbaanderd, Verboven. — Cools, Deconinck, De Groote, Dejardin, Gelders, Namèche, Sercu, Spinoy, Van Eynde. — De Gent, Destenay.

B. — Plaatsvervangers : de heren Charpentier, Cooreman, Dewulf, Duvivier, Gaspar, Saint-Remy. — Mevr. Copée-Gerbinet, Groesser-Schroyens, de heren Vanthilt, Van Winghe, Vercauteren. — Demuyter.

Zie :

670 (1960-1961) :

— N° 1 : Ontwerp door de Senaat overgezonden.

Chambre des Représentants

SESSION 1960-1961.

22 DECEMBRE 1960.

PROJET DE LOI

fixant pour l'année 1961
le contingent de l'armée.

RAPPORT

FAIT AU NOM DE LA COMMISSION
DE LA DEFENSE NATIONALE (1)

PAR M. VERBOVEN.

MESDAMES, MESSIEURS,

Votre Commission a examiné, lors de sa réunion du 13 décembre 1960, le projet de loi fixant, pour l'année 1961, le contingent de l'armée.

Exposé du Ministre.

Le contingent de l'armée est fixé, pour l'année 1961, à un maximum de 122.786 hommes. Il correspond à une limitation de l'effort militaire, proportionné aux ressources dont dispose la Belgique.

Le contingent spécial ne sera pas appelé. Ceci signifie une dispense du service militaire accordée à un plus grand nombre de jeunes gens, et notamment ceux dont 3 frères

(1) Composition de la Commission :

Président : M. Brasseur.

A. — Membres : Mme de Moor-Van Sina, MM. Devriendt, Dexters, Gendebien, Jaminet, Lefèvre Th., Mertens, Servais, Tanghe, Van Royen, Verbaanderd, Verboven. — Cools, Deconinck, De Groote, Dejardin, Gelders, Namèche, Sercu, Spinoy, Van Eynde. — De Gent, Destenay.

B. — Suppléants : MM. Charpentier, Cooreman, Dewulf, Duvivier, Gaspar, Saint-Remy. — Mme Copée-Gerbinet, Groesser-Schroyens, MM. Vanthilt, Van Winghe, Vercauteren. — Demuyter.

Voir :

670 (1960-1961) :

— N° 1 : Projet transmis par le Sénat.

diegenen van wie reeds drie broers onder de wapens zijn geweest of die ten minste 5 broers of zusters in leven hebben.

Bovendien zal het aantal wederoproeping tot 11.271 man beperkt blijven.

Vroeger werden de betrokkenen om de twee jaar een maand weder opgeroepen; voortaan zal de wederoproeping 15 dagen duren, doch gedurende twee opeenvolgende jaren plaats hebben.

De 11.271 wederoproeping in 1961 betekenen een aanzienlijke vermindering ten opzichte van de voorgaande jaren.

Overigens zal, bij gelegenheid van de operationele wederoproeping, niet uitsluitend een beroep worden gedaan op de reserve-eenheden, doch eveneens op een kader van beroepsvrijwilligers.

Algemene Beraadslaging.

Een lid vraagt of het speciale contingent van militaire dienst in vredetijd is vrijgelaten, en of het niet voor een burgerlijke dienst zal worden opgeroepen.

Zoals voor de oorlog, verklaart de Minister, zullen de vroeger voor het speciale contingent aangewezen dienstplichtigen van militaire dienst in vredetijd worden vrijgelaten.

Wanneer overigens het aantal dienstplichtigen nog toeneemt, zal men moeten overwegen de overtollige manschappen vrij te stellen.

Die overtollige dienstplichtigen zouden eventueel een burgerlijke dienst kunnen verrichten. Deze aangelegenheid zal moeten worden geregeld door wijziging van de dienstplichtwet die thans bij het Parlement aanhangig is. Het Parlement zal dan tevens de criteria moeten vastleggen voor de vrijlatingen op morele gronden.

Andere leden leggen de nadruk op de prestaties van de manschappen van het Korps Bescherming Burgerbevolking, die worden verplicht tijdens de week-ends speciale cursussen te volgen.

De Bescherming Burgerbevolking ressorteert onder het Ministerie van Binnenlandse Zaken. Gelet op het belang ervan, dient men daarin eveneens jonge mannen op te nemen, die geschikt zijn om gebeurlijke militaire verplichtingen te vervullen. De verdediging van het land door militairen en door het korps Bescherming Burgerbevolking is één geheel, dat tot de bevoegdheid van de Minister van Landsverdediging zou moeten behoren. De Minister van Landsverdediging is daar overigens niet tegen gekant, temeer daar hij op die wijze een werkteerein zou vinden voor sommige kaders van het leger, die hij anders zou moeten ontslaan. De besnoeiing van het aantal beroepsmilitairen is aan gang en moet in 1963 haar beslag krijgen. Om te voorkomen dat te veel vrijwilligers moeten worden ontslagen, is van nu reeds de recrutering van nieuwe kandidaten beperkt.

Een lid heeft gevraagd of het genot van de vrijlating van legerdienst wordt toegekend aan degenen van wie een familielid tijdens de oorlog werd gedood.

De Minister antwoordt dat deze gevallen geregeld worden bij artikel 13, § 1, 2°, der samengeordende militiewetten. Krachtens deze bepalingen wordt met een broederdienst gelijkgesteld, wat de aanwijzing voor het bijzonder contingent betreft, het feit een voor het vaderland gestorven familielid te hebben. Hetzelfde lid vraagt nog uitleg over de militieverplichtingen van de vreemdelingen die de Belgische nationaliteit verworven hebben. Ter zake verwijst de Minister naar artikel 13, § 3, 3°, van dezelfde militiewetten. Uit deze bepalingen blijkt dat het op de vreemdelingen toegepaste regime in de bevoegdheid ligt

ont déjà servi sous les armes, ainsi que ceux qui ont au moins 5 frères ou sœurs en vie.

En outre, le nombre des rappelés sera limité à 11.271 hommes.

Les rappels sous les armes étaient, antérieurement, d'un mois tous les deux ans; dorénavant ils ne seront plus que de 15 jours, mais se représenteront deux années consécutivement.

Le chiffre de 11.271 rappels en 1961 marque une diminution considérable par rapport aux années précédentes.

Du reste, à l'occasion des rappels opérationnels, il ne sera pas fait appel uniquement aux unités de réserve, mais également à un cadre de volontaires de carrière.

Discussion générale.

Un membre a demandé si le contingent spécial était dispensé du service militaire en temps de paix et ne serait pas astreint à un service civil.

Comme avant la guerre, déclare le Ministre, les miliciens antérieurement prévus pour le contingent spécial sont dispensés de servir en temps de paix.

Du reste, quand le nombre de miliciens sera plus élevé, il faudra envisager de libérer l'excédent.

Cet excédent du disponible sur le nombre de miliciens pourrait faire un service civil. Le cas devra être réglé par une modification de la loi de milice, soumise actuellement au Parlement. Celui-ci devra également établir les critères à appliquer pour les dispenses pour cause morale.

D'autres membres mettent l'accent sur les prestations remplies par les effectifs de la protection civile, astreints à suivre des cours spéciaux durant les week-ends.

La protection civile est du ressort du Ministère de l'Intérieur. Eu égard à son importance, il est indiqué d'y incorporer également des jeunes gens aptes éventuellement à remplir des obligations militaires. La défense du pays par les militaires et par les services de la protection civile constitue une seule et même matière dont le Ministre de la Défense nationale devrait pouvoir s'occuper. Celui-ci n'est du reste pas adverse de cette solution, d'autant plus qu'il pourrait facilement y occuper des cadres de l'armée, cadres qu'il est appelé à devoir licencier. La réduction du nombre des militaires de carrière se poursuit et devra être entièrement réalisée en 1963. Afin de ne pas devoir licencier un trop grand nombre de volontaires, il convient de réduire, dès à présent, l'engagement de nouveaux candidats.

Un membre a demandé si le bénéfice de l'exemption du service militaire était accordé à ceux dont un membre de la famille a été tué pendant la guerre.

Le Ministre répond que ces cas sont réglés par l'article 13, § 1er, 2°, des lois coordonnées sur la milice. En vertu de ces dispositions est assimilé à un service de frère en vue de la désignation pour le contingent spécial, le fait d'avoir eu un membre de sa famille mort pour la patrie. Le même membre demande aussi des explications au sujet des obligations de la milice des étrangers ayant acquis la nationalité belge. A cet égard, le Ministre renvoie à l'article 13, § 3, 3°, des mêmes lois coordonnées sur la milice. Il résulte de ces dispositions que le régime appliqué aux étrangers est du ressort du Ministre de l'Intérieur pour autant que les intéressés

van de Minister van Binnenlandse Zaken, voor zover de belanghebbende de Belgische nationaliteit verworven hebben na 31 december van het jaar waarin zij 28 jaar hebben bereikt.

Een lid verklaart zich voorstander van de opvatting volgens welke iedereen aan de militaire plicht dient te zijn onderworpen opdat de uit de militaire dienst voortvloeiende lasten op gelijke wijze zouden worden verdeeld.

Een ander lid sluit zich bij die zienswijze aan en verklaart dat naar verdelende rechtvaardigheid moet worden gestreefd. Daarom maakt hij voorbehoud in verband met wat geschiedt met de reserves en de overschotten, waarover de Minister het heeft, want de vrijlating van legerdienst in vreedstijd komt neer op een nagenoeg definitieve vrijlating.

Een ander lid maakt formeel voorbehoud in verband met de vrijlating van dienstplichtigen in vreedstijd en de eventuele oproeping van een groter aantal vrijwilligers, wat onvermijdelijk zou leiden tot een aanzienlijke verhoging van de uitgaven.

Een ander lid geeft uiting aan zijn wantrouwen ten opzichte van de criteria die worden toegepast voor het vrijlaten van het overschot alsook ten opzichte van degenen die de vrijlatingen zullen moeten verlenen. Hij vreest voor misbruiken en voor pogingen om de beslissingen, welke ter zake zullen intreden, te beïnvloeden.

De heer Minister vindt het wenselijk het onbruikbare gedeelte van het contingent uit te schakelen, namelijk de dienstplichtigen wier lichamelijke toestand niet volledig beantwoordt aan de militaire eisen, al zijn zij volgens de wet dan ook geschikt voor de dienst.

Een lid wenst in dit verband gedocumenteerd te worden over de manier waarop dit probleem in andere landen is geregeld. Inlichtingen ter zake zullen later verschaft worden.

Er rijst nog een ander probleem: de inlijving van de jongelieden die uitstel gevraagd hebben en hun aanvraag om uitstel weer in te trekken wanneer de omstandigheden veranderd zijn, ten einde zo spoedig mogelijk in het contingent opgenomen te worden. Kan men de termijn voor het onderzoek van deze aanvragen niet inkorten? De heer Minister antwoordt dat sommige diensplichtigen geneigd zijn om op twee paarden tegelijk te wedden: namelijk een aanvraag om uitstel in te dienen om hun studies te kunnen voortzetten, met de bedoeling dit uitstel te doen intrekken indien ze in hun examen slagen.

Het is niet mogelijk het gehele contingent op hetzelfde tijdstip op te roepen. De oproepingen worden dan ook maar om de twee maanden en, voor de kandidaat-reserveofficieren, om de zes maanden gedaan.

Het gaat niet op dadelijk al degenen in te lijven die om intrekking van hun aanvraag om uitstel hebben verzocht, als het aantal opgeroepen en de datum van hun oproeping reeds vastgesteld zijn.

Een lid wijst erop dat in NATO-Plannen gewag gemaakt wordt van het probleem der burgerlijke bescherming en hij vraagt hoeveel van de 70.500 man, waaruit het leger bestaat, administratieve dienst, in de strikte betekenis van het woord, verrichten.

Het lid constateert ook, dat de sterkte van de gevechtsdivisies verhoogd werd.

Op de vraag of het nog niet mogelijk is een einde te maken aan het zenden van dienstplichtigen naar Duitsland, antwoordt de heer Minister dat de sterkte van het contingent dit jaar van 33.000 op 35.000 is gebracht en dat hij, dank zij de stijging van de contingentsterkte, in de eerstkomende jaren, van zins is, een systeem in te voeren waarbij het de dienstplichtigen vrij zal staan al dan niet hun inlijving bij een in Duitsland verblijvende eenheid te kiezen. De Minister ontkent ooit de verbintenis te hebben aangegaan om een datum vast te stellen voor de afschaffing

aiant acquis la nationalité belge après le 31 décembre de l'année pendant laquelle ils ont atteint 28 ans.

Un membre se déclare défenseur de l'idée selon laquelle chacun doit être astreint au devoir militaire afin de répartir d'égale façon les charges résultant du service militaire.

Un autre membre partage cette idée et déclare qu'il faut tendre vers une justice distributive. C'est pourquoi, il émet des réserves sur le sort fait aux réserves et excédents dont parle le Ministre car la dispense du service en temps de paix équivaut à une dispense quasi définitive.

Un autre membre fait des réserves formelles quant à la libération des miliciens en temps de paix et l'appel éventuel à un plus grand nombre de volontaires, ce qui ne manquerait pas d'augmenter considérablement les dépenses.

Un membre encore se méfie des critères utilisés pour dispenser les excédentaires ainsi que de ceux qui seront appelés à accorder les dispenses. Il craint des abus ainsi que des tentatives d'influencer les décisions qui doivent intervenir en cette matière.

M. le Ministre estime souhaitable d'éliminer la partie non rentable du contingent, c'est-à-dire les miliciens dont l'état physique ne répond pas entièrement aux exigences militaires mêmes s'ils sont jusqu'à présent légalement considérés comme aptes au service.

A ce propos, un membre souhaite recevoir la documentation relative à la façon dont le problème est résolu dans les pays étrangers. Des renseignements à ce sujet seront fournis ultérieurement.

Un autre problème se pose: celui de l'incorporation des jeunes gens qui demandent un sursis, puis, lorsque les circonstances ont changé, désirent casser leur sursis afin d'être incorporés au contingent le plus rapidement possible. Ne pourrait-on réduire le délai d'instruction de ces demandes? Le Ministre répond que certains miliciens ont tendance à jouer sur les deux tableaux: ils demandent notamment un sursis en prévision de la continuation de leurs études, mais avec l'intention de faire casser ce sursis s'ils satisfont à l'examen.

Il n'est pas possible d'appeler en service tout le contingent à une même époque, aussi les appels s'effectuent-ils tous les deux mois, et tous les six mois pour les candidats officiers de réserve.

Il est impossible d'intégrer immédiatement tous ceux qui ont demandé à faire casser leur sursis alors que sont déjà fixés le nombre des appelés ainsi que la date de leur appel.

Un membre signale que les plans de l'O. T. A. N. font état du problème de la protection civile et demande à combien s'élève le nombre des administratifs, *stricto sensu*, parmi les 70.500 hommes composant l'armée.

Le même membre constate aussi que les effectifs attribués aux divisions combattantes sont augmentés.

A la question posée au Ministre de savoir s'il ne lui est pas encore possible d'envisager la suppression de l'envoi des miliciens en Allemagne, il répond que le chiffre du contingent passe, cette année, de 33.000 à 35.500 hommes et qu'avec l'augmentation du contingent dans les années à venir il a l'intention d'instaurer un système permettant aux miliciens de choisir ou non leur affectation à une unité stationnée en Allemagne. Le Ministre ajoute qu'il ne s'est jamais engagé à fixer une date pour la suppression de l'accomplissement obligatoire du service militaire en Alle-

van de verplichte vervulling van de legerdienst in Duitsland. In dit opzicht dient vanzelfsprekend rekening gehouden te worden met onze verplichtingen in het raam van de N. A. T. O.

Met betrekking tot de mobilisatie van de reserve-eenheden binnen een beperkt aantal dagen verklaart de Minister aan de leden van de Commissie dat hij aan de NATO heeft voorgesteld slechts die eenheden in stand te houden, die op zeer korte termijn kunnen worden gemobiliseerd. In augustus jl. heeft het legercommando een nieuw mobilisatieplan uitgewerkt, dat zo snel en zo doelmatig mogelijk moet worden uitgevoerd.

Om de tenuitvoerlegging van dit plan mogelijk te maken heeft men beslist dat er, wat de wederoproeping betreft, uitsluitend een beroep zal worden gedaan op de jongste lichten: deze zouden dan, nadat zij met onbepaald verlof zijn gegaan, gedurende twee opeenvolgende jaren opnieuw worden opgeroepen voor een periode van slechts vijftien dagen.

Een lid vraagt nadere uitleg in verband met het Senaatsverslag over deze aangelegenheid. De daarin op pagina 3 opgenomen cijfers zouden nader moeten worden gepreciseerd. Daarom geven wij hierna de cijfers waarmee de tabel betreffende de wederoproeping van 1954 tot 1961 dient aangevuld :

1954 : 26.500 (gewone wederoproeping);

1955 : 28.040 (gewone wederoproeping).

Op verzoek van hetzelfde lid verschaffen wij hierna eveneens de cijfers betreffende het speciale contingent voor de jaren 1959 en 1960. Deze gegevens dienen ter aanvulling van de tabel, die voorkomt op blz. 8 van het verslag der Senaatscommissie voor de Landsverdediging.

1959

Aantal : speciaal contingent (Landmacht alleen) ...	19.981
I. — <i>Dienstplichtigen onder de wapens</i> ...	2.250
Officiers ...	0
Onderofficiers ...	0
Korporaals en soldaten ...	2.250
II. — <i>Wederopgeroepen</i> ...	17.731
Officiers ...	0
Onderofficiers ...	750
Korporaals en soldaten ...	16.981

1960

Aantal : <i>speciaal contingent</i> : 10.015. (Landmacht alleen.)	
1. <i>Dienstplichtigen onder de wapens</i> ...	—
Officiers ...	—
Onderofficiers ...	—
Korporaals en soldaten ...	—
2. <i>Wederopgeroepen</i> ...	10.015
Officiers ...	—
Onderofficiers ...	704
Korporaals en soldaten ...	9.311

magne. A cet égard, il convient évidemment de tenir compte de nos obligations dans le cadre de l'OTAN.

A propos de la mobilisation des réserves en un nombre réduit de jours, M. le Ministre déclare aux membres de la Commission qu'il a proposé à l'OTAN de ne maintenir que les unités capables d'être mobilisées en un temps extrêmement court. En août dernier, le commandement de l'armée a élaboré un nouveau plan de mobilisation qui devrait être réalisé dans le délai le plus court et avec le maximum d'efficacité.

Pour permettre la réalisation de ce plan, il a été décidé qu'en matière de rappels, l'on aura uniquement recours aux classes les plus jeunes, lesquelles, après leur envoi en congé illimité, seraient rappelées pendant une période de quinze jours seulement au cours de deux années consécutives.

Un membre demande des explications concernant le rapport du Sénat relatif à cette question. A la page 3, il faudrait préciser les chiffres qui y ont été repris. C'est la raison pour laquelle nous reproduisons ci-après les chiffres complétant le tableau des rappels de 1954 à 1961.

1954 : 26.500 (rappels ordinaires);

1955 : 28.040 (rappels ordinaires).

A la demande du même commissaire, nous reproduisons également ci-après des chiffres concernant le contingent spécial pour les années 1959 et 1960. Ces données complètent le tableau qui figure à la page 8 du rapport de la Commission de la Défense nationale du Sénat.

1959

Effectifs : <i>contingent spécial</i> (Force terrestre uniquement) ...	19.981
I. — <i>Miliciens sous les armes</i> ...	2.250
Officiers ...	0
Sous-officiers ...	0
Caporaux et soldats ...	2.250
II. — <i>Rappelés</i> ...	17.731
Officiers ...	0
Sous-officiers ...	750
Caporaux et soldats ...	16.981

1960

Effectifs : <i>contingent spécial</i> : 10.015. (Force Terrestre uniquement.)	
1. <i>Miliciens sous les armes</i> ...	—
Officiers ...	—
Sous-officiers ...	—
Caporaux et soldats ...	—
2. <i>Rappelés</i> ...	10.015
Officiers ...	—
Sous-officiers ...	704
Caporaux et soldats ...	9.311

Naar aanleiding daarvan betoogt een lid dat indien de wederoproeping korter zullen zijn (vijftien dagen), ze echter ook menigvuldiger zullen wezen (ieder jaar), zodat de omvang van de wederoproeping praktisch ongewijzigd zal blijven.

Wat nu het aantal wederopgeroepen betreft, dit zal volstaan om deel te nemen aan de N. A. T. O.-manoeuvres, vermits het volledig in de behoeften voorziet.

Terugkomende op het vraagstuk van het speciaal contingent, merkt een lid op dat, indien geen beroep meer gedaan wordt op het speciaal contingent en op de andere reservisten, het niet verder nodig is de mobilisatiekernen te handhaven.

Daar de algemene bespreking geëindigd is, worden de artikelen en het ontwerp in zijn geheel ter stemming gelegd en goedgekeurd met 10 stemmen en 6 onthoudingen.

Dit verslag is eenparig goedgekeurd.

De Verslaggever,

O. VERBOVEN.

De Voorzitter,

M. BRASSEUR.

A ce propos, un membre fait observer que si les rappels seront plus courts (quinze jours), ils seront cependant plus fréquents (tous les ans) et qu'en fait le volume des rappels restera sensiblement pareil.

Quant au nombre de rappelés, il sera suffisant pour effectuer les manœuvres de l'O. T. A. N. puisqu'il couvre entièrement les besoins.

Revenant au problème du contingent spécial, un membre fait valoir que si l'on ne fait plus appel au contingent spécial et aux autres réservistes il n'y a plus lieu de maintenir les noyaux mobilisateurs, ce qui constitue déjà une économie appréciable.

La discussion générale étant terminée, les articles et le projet de loi dans son ensemble sont mis aux voix et adoptés par 10 voix et 6 abstentions.

Le présent rapport a été approuvé à l'unanimité.

Le Rapporteur,

O. VERBOVEN

Le Président,

M. BRASSEUR.